

Европейски съюз

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
BG 051PO001–2.1.07

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Проект „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Проучване на европейските добри практики в борбата срещу сивата икономика и приложимостта им в България

Обединение “За прозрачна икономика”

Партньори - Прайм Консултинг ООД, Институт за пазарна икономика (ИПИ), Индъстри Уоч Груп ООД

София

19 декември 2013 г.

“Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд. Българската търговско-промишлена палата носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приема като официална позиция на Европейския съюз или Агенция по заетостта.”

Европейски съюз

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
BG 051PO001–2.1.07

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Проект „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Основна цел на проучването

Да се оцени възможността за прилагането на вече идентифицирани добри практики за борба с проявите на неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения на национално ниво.

“Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд. Българската търговско-промишлена палата носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приема като официална позиция на Европейския съюз или Агенция по заетостта.”

Европейски съюз

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
BG 051PO001–2.1.07

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Проект „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Докладът разглежда:

- Работещи модели и подходи, използвани в България
- Институционалното устройство на държавните структури, имащи отношение към борбата със сивата икономика
- Приложимото законодателство в България
- Оценка на приложимостта на добрите практики
- Обобщен анализ на възможностите за прилагане на идентифицираните добри практики

“Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд. Българската търговско-промишлена палата носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приема като официална позиция на Европейския съюз или Агенция по заетостта.”

Европейски съюз

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
BG 051PO001–2.1.07

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Проект „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Идентифицирани добри практики

На база разработените доклади по страни са установени 38 добри практики:

- Люксембург – 5 практики
- Португалия – 10 практики
- Ирландия – 5 практики
- Румъния – 6 практики
- Латвия – 6 практики
- Литва – 6 практики

“Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд. Българската търговско-промишлена палата носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приема като официална позиция на Европейския съюз или Агенция по заетостта.”

Проект „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Критерии за оценка

Практиките бяха оценени по общо 6 критерия:

- Законодателство и нормативна база
- Административна структура и капацитет
- Необходими ресурси за въвеждане и прилагане на практиката
- Разход за бизнеса, свързан с изпълнението на променените изисквания
- Очаквано време за постигане на ефекти след въвеждането на практиката
- Обществени нагласи за възприемането на практиката

Проект „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Типология на добрите практики

Разгледаните практики са групирани по типология съобразно тяхната специфика:

- Законодателни - практики, свързани с промяна на закони, наредби, нормативни изисквания;
- Институционални – касаещи създаването на структури и механизми за сътрудничество в борбата срещу сивата икономика, най-често свързани с осъществяването на контролни функции;
- Административни – практики, които въздействат чрез налагане на нови режими, насочени към регулиране на взаимоотношенията или опростяване на задълженията от страна на работодатели и/или заети лица;
- Практики, свързани с използване на съвременните информационни технологии
- Други практики, попадащи в горните категории.

Европейски съюз

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
BG 051PO001–2.1.07

Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

Проект „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Оценка на добрите практики

Тип практика	Оценена като:			ОБЩО
	Лесно приложима	Приложима	Трудно приложима	
1. Законодателни	7	7	6	20
2. Институционални	4	1	0	5
3. Административни	1	1	4	6
4. Използващи ИТ	2	0	1	3
5. Други практики	3	1	0	4
ОБЩО	17	10	11	38

“Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд. Българската търговско-промишлена палата носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приема като официална позиция на Европейския съюз или Агенция по заетостта.”